

TILLVÄXT - TILLSAMMANS

Arbetsgivarrelationer
Nr 2, 2022

FÖRSVARSMAKTEN

PERSONALDIREKTÖR KLAS EKSELL HAR ORDET

- TOTALFÖRSVAR -

Det är fortsatt oroligt i vårt närområde. Kriget i Ukraina sätter spår hos oss många och självklart även i Försvarmakten. Sveriges ansökan till Nato är ytterligare ett tecken på att säkerhet skapas tillsammans med andra. Den devisen följer vi också inom landets gränser. Vi kan inte ta vår fred och frihet för givet. Därför bygger vi ett starkare totalförsvar - det militära och det civila försvaret.

Vid ett väpnat angrepp är det Försvarmakten, med stöd av försvarsmyndigheter och frivilliga försvarsorganisationer samt försvarsindustrin, som ansvarar för att försvara Sverige. Det civila försvarets betydelse är dock minst lika viktig. Tillgången till bland annat sjukvård, barnomsorg, transporter, internet, radio, TV, vatten, värme och mat måste också fungera i alla säkerhetspolitiska lägen. Alla har vi således en uppgift om Sverige hotas eller angrips och tillsammans bildar vi totalförsvaret som skyddar och försvarar landet, vår frihet och rätten att leva som vi själva väljer.

Lördagen den 18 juni arrangerades Nationella totalförsvarsdagen i Malmö. Där kunde besökarna lära sig mer om det svenska totalförsvaret, få bättre koll på sin och Sveriges beredskap, ta del av prova-på-aktivi-

teter och träffa myndigheter och frivilligorganisationer. En viktig aktivitet för att bygga kunskap och öka medvetenheten kring totalförsvar. Det här numret har ett extra fokus på just totalförsvar, vilket Försvarmakten kommer att fortsätta kommunicera kring under hösten, inte minst under vecka 39 då den nationella beredskapsveckan genomförs.

Njut nu av en välförtjänt sommarledighet, men passa även på att säkerställa din egen hemberedskap. Inför hösten bör ni (om ni inte redan gjort det) även lyfta frågan om hur er verksamhet behöver förbereda sig för kris eller krig. MSB har under juni gett ut skriften "rätt person på rätt plats - företag" som är framtagen för att hjälpa just dig som arbetsgivare att ta de första stegen i en sådan planering.

NYA SAMARBETSPARTNERS

Under första halvåret av 2022 har vi glädjen att välkomna Teracom och BinSell som nya samarbetspartners avseende kompetens- och personalförsörjning med Försvarmakten.

Teracom är ett helstatligt bolag som levererar säkra kommunikationstjänster över en robust och yttäckande infrastruktur till Sveriges samhällsviktiga aktörer. Sedan starten 1992 har de haft ett beredskapsuppdrag genom att säkerställa tillgången till tillförlitlig nyhetsrapportering, samhällsinformation och VMA och att det kan distribueras till Sveriges medborgare oavsett krisförlopp.

BinSell arbetar med tunghantering samt uthyrning av mobilkranar, tornkranar och kranbilar. De har verksamhet i Mälardalen, västra och södra Sverige. I över 70 år har BinSell arbetat med allt från villamontage till att sätta samman oljeraffinerier och bygga broar. Företaget är unikt inom sitt område då de levererar såväl tjänster inom kranlyft som precisionsplacering av tunga föremål. De arbetar med allt ifrån enskilda insatser med lyftkranar och tunghanteringsutrustning till totalansvar för projektering och genomförande.

Teracom och BinSell blir två viktiga kuggar till samhällets försvarsförmåga. Tillsammans med våra samarbetspartners stärker vi Sveriges försvar. Vi ser fram emot vårt samarbete tillsammans.

Jonas Wannberg
Arbetsgivarrelationer

NATO I FOKUS

forsvarsmakten.se/sv/var-verksamhet/forsvarsmakten-i-sverige/natodebatten-i-fokus/

Hur påverkas försvaret om Sverige går med i Nato? Riskerar värnpliktiga att få tjänstgöra utomlands? Kan Nato stationera soldater och vapen i Sverige? Frågorna om en svensk anslutning till Nato är många. På Försvarsmakten hemsida finns fakta, artiklar och svar på de vanligaste funderingarna om hur Försvarsmakten kan påverkas.

Nato (North Atlantic Treaty Organization) är en allians mellan 30 stater i Europa och Nordamerika vars syfte är säkerställa fred och säkerhet i medlemsstaterna med politiska och militära medel.

Natos medlemmar har förbundit sig till artikel 5 i fördraget, den kollektiva försvarsklausulen som föreskriver att ett väpnat angrepp på någon av medlemsstaterna ska betraktas som ett angrepp mot dem alla och att en attackerad medlemsstat följaktligen ska bistås av övriga medlemmar.

Luxemburg, Montenegro, Nederländerna, Norge, Nordmakedonien, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Tjeckien, Turkiet, Tyskland, Ungern och USA.

Sverige har länge haft ett omfattande samarbete med Nato och beskrivs som en av de viktigaste och mest aktiva av dess samarbetspartners. Sverige deltar sedan 1994 i samarbetet Partnerskap för fred (PFF) och har inom ramen för detta deltagit i både utbildningar och övningar. Svensk militär har också bidragit vid ett flertal Nato-ledda insatser i Kosovo, Afghanistan och Libyen.

Sverige har även signerat Världlandsavtalet som innebär att Sverige lättare ska kunna stödja och ta emot stöd från Nato vid en kris eller ett krig i Sverige eller i närområdet. Det innebär också att det blir enklare för Sverige att stå som värdland för ömsesidigt överenskomna militära aktiviteter, exempelvis internationella övningar. Nato har för närvarande ingått drygt 25 liknande samförståndsavtal om världlandsstöd med andra medlems- och partnerländer.

Foto: Joel Thungren / Försvarsmakten

Natos medlemsländer är i dag: Albanien, Belgien, Bulgarien, Danmark, Estland, Frankrike, Grekland, Island, Italien, Kanada, Kroatien, Lettland, Litauen,

För dig som vill fördjupa dig i Nato rekommenderas NATO Handbook (www.nato.int)

Jonas Wannberg
Arbetsgivarrelationer

SKOLINFORMATÖRER

Under vårterminen fick 47 879 ungdomar träffa någon av Försvarsmaktens skolinformatörer. Det är en rejäl ökning från samma tid förra året då antalet var 25 677. Ungdomsbarometerns specialanalys visar bland annat att 47 % av de tillfrågade ungdomarna blev mycket eller lite mer positiva till att göra värnplikt efter ett skolbesök från Försvarsmakten.

Försvarsmaktens skolinformatörer bokas upp av lärare samt studie- och yrkesvägledare på forsvarsmakten.se/skola. Tipsa gärna om möjligheten att boka skolbesök.

Ur Ungdomsbarometerns specialanalys

KIM VALDE HEMVÄRNET OCH KRIMINALVÅRDEN

– Det var en fördel att komma direkt från en soldatutbildning till att börja jobba som kriminalvårdare, säger Kim Gustafsson, kriminalvårdare och hundförare i hemvärdet.

För fyra år sedan bestämde sig Kim för att bli hundförare i hemvärdet, efter tips från ett par vänner.

– Jag letade efter en lite mer meningsfull aktivitet för mig och min hund, det är dessutom brist på hundförare i Sverige. Kan man bidra så är det självklart för mig.

Kim sökte till Försvarsmakten. Hon genomgick tester, utbildningar och blev redo att ta rollen som hundförare och soldat. Direkt efter avslutad grundutbildning för frivilliga sökte hon jobb hos Kriminalvården.

– Jag insåg snabbt att jag passar för och trivs med att arbeta i skarp miljö. Jag har jobbat på anstalt i snart tre år och jag trivs otroligt bra.

Hon ser likheter mellan myndigheterna.

– Försvarsmaktens värdegrund går hand i hand med Kriminalvårdens. Människors lika värde står i fokus. Jämlikhet och mänskliga rättigheter är en självklarhet och det är något som jag värdesätter mycket. Trygghet bör vara en självklarhet. I försvaret kan jag bidra med min förmåga att läsa av min hund och förmedla den informationen till min gruppchef. Jag har väldigt lätt att arbeta i grupp, utföra uppgifter effektivt och ta order samtidigt som jag kan ta kommandot och strukturera där det behövs. Förutom att jag arbetar

utan hund hos Kriminalvården så jobbar jag på samma sätt där.

En fördel med jobbet som kriminalvårdare är lagkänslan med kollegorna, men hon betonar också att jobbet har utvecklat henne som person.

– Jag har lärt mig mycket om mig själv och har fått en helt annan förståelse för hur människan påverkas av de yttre faktorerna, redan från ung ålder, som kan leda oss på olika vägar här i livet.

Att kriminalvårdare får frågan om de är rädda på jobbet är inget ovanligt. Även Kim har fått den frågan från vänner och familj.

– Tvärt om, på jobbet känner jag mig som säkrast. Arbetet sker under kontrollerade former, det finns lagstöd för arbetet vi utför och kollegorna är fantastiska. Vi har rätt grunder för att utföra vårt arbete säkert.

Hur fungerar det att kombinera de båda jobben?

– Jag har bara fått stöttning av mina chefer. Så länge man har en bra kommunikation så är det inga konstheter utan det ses mer som en fördel.

Cecilia Göthe Norlin
Kriminalvården

Foto: Kriminalvården

REGERINGEN TILLSÄTTER TVÄRSEKTORIELLT RÅD FÖR TOTALFÖRSVAR OCH KRISBEREDSKAP

Syftet med rådet är bland annat att öka kunskapen hos deltagarna avseende de olika perspektiv och förutsättningar som gäller för näringslivet och staten. I rådet ska justitie- och inrikesministern, försvarsministern och näringsministern ingå tillsammans med generaldirektören för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och överbefälhavaren för Försvarsmakten. Från näringslivet kommer ett antal branschorganisationer att delta. Rådet ska vara verksamt under innevarande försvarsinriktningsperiod.

– Det är av stor vikt att staten och näringslivet har samma bild av vad som behöver göras och att det finns förtroendefulla relationer däremellan, säger justitie- och inrikesminister Morgan Johansson.

Ur pressmeddelande från Justitiedepartementet, 18 maj 2022

Samtalet - en kampanj kring totalförsvaret och försvarsvilja. Foto: Rebecka Signäs / Försvarsmakten

Varför kan vi inte ta vår fred, frihet och demokrati för given? Vad kan vi göra för att höja vårt lands tröskel mot olika hot? Och kan ett samtal vid middagsbordet, i fikarummet eller på nätet verkligen bidra till att försvara Sverige? På forsvarsmakten.se/samtalet delar Försvarsmakten med oss av kunskap om vårt lands utmaningar för att inspirera till samtal med kollegor, vänner och familj. Allt med utgångspunkten att samtal bidrar till att öka vår medvetenhet, vilket i sin tur kan leda till en ökad förståelse för försvar och säkerhet och vad vi alla kan göra för att bidra. Tillsammans försvarar vi Sverige.

Kampanjen tar upp några av de försvarsutmaningar vi tillsammans står inför.

Omvärlden: Det globala säkerhetspolitiska läget präglas av osäkerhet och instabilitet. Omvärldsklimatet hårdnar, med en tendens till global tillbakagång för demokrati, rättsstatsprincipen, respekt för normer, folkrätt och samarbete mellan flera stater. Vi ser en ökad oförutsägbarhet i en snabbt föränderlig omvärld.

Arktis: I det väldiga havsområdet runt jordens norra pol – Arktis, gör den globala uppvärmningen att stora mängder is smälter i en alarmerande hastighet. Men kan de smältande isarna komma att påverka vår säkerhet på fler sätt än genom förändringar i klimat och natur?

Hotbilden: Vi lever i gränlandet mellan fred, kris och krig. Ett gränsländ där hoten sammantaget blivit svårare att identifiera och mer komplexa att hantera. För idag är hoten sammanvävda av både politiska och ekonomiska förändringar, såväl som klimat- och hälsoförändringar. Och de riktas mot hela vårt sätt att leva, vårt välstånd och vår demokrati.

Påverkansoperationer: Vi utsätts återkommande för försök att vilseledas, både som nation och som medborgare. Men vad är egentligen en påverkansoperation?

Försvarsmaktens utveckling: Vårt militära försvar utgör en tröskel för den som vill angripa eller utöva påtryckningar på Sverige. Ett angrepp ska medföra orimliga kostnader för angriparen. Därför stärks nu den militära förmågan genom att fortsätta bygga vår försvarskraft med både spets och bredd inom det traditionella stridsfältet, men även inom nya domäner.

Teknikens framfart: Obemannade vapen, vapen med längre räckvidd, rymdkrigsföring – ja, gränserna för vad som är möjligt flyttas ständigt framåt. Men hur ska vi förhålla oss till teknikutvecklingen? Och vad innebär den för vårt försvar?

Totalförsvaret: Sverige har ett gemensamt försvar, med ett gemensamt syfte - Totalförsvaret. Det är i sin tur uppdelat i ett militärt försvar och ett civilt försvar, som tillsammans utgör all den verksamhet som krävs för att förbereda Sverige för krig. Visste du att om du är mellan 16-70 år är du automatiskt totalförsvarspliktig?

Vi kan inte ta vår demokrati, fred och frihet för given: Många har kämpat för det Sverige vi har idag. Men en omvärld i ständig förändring påverkar oss, och vi kan inte ta vår demokrati, fred och frihet för given.

Sverige och vårt samhälle är värt att försvara. För att bygga ett robust samhälle med en hög tröskel mot olika hot behöver Sverige både ett starkt militärt för-

svar och ett starkt civilt försvar. Tillsammans värnar vi om Sverige. Därför är du också en del av Sveriges försvar.

Till dig som är samarbetspartner till Försvarsmakten: Vi kommer inom kort att rikta oss till dig som är en samarbetspartner till Försvarsmakten med denna kampanj. Under slutet av sommaren kommer vi att kontakta dig med ett utskick bestående av enheter där ni som samarbetspartner kan hjälpa oss att sprida

da kampanjen och säkerställa att er personal och era kunder är upplysta och medveten om detta ämne. Vår avsikt är att fokusera denna del av kampanjen runt den nationella krisberedskapsveckan som sker vecka 39 varje år. Vi hoppas ni vill delta i att sända budskapet i denna kampanj.

Karin Lorentzon
Kommunikationsavdelningen
Jonas Wannberg
Arbetsgivarrelationer

- - VEM ÄR DU OM SVERIGE BLIR ATTACKERAT? - -

Projektet nationell totalförsvarsupplysning har till uppgift att utbilda och upplysa nästa generations vuxna i medvetenhet och kunskap om totalförsvarplikten. Det innebär att öka den svenska försvarsviljan och medvetenheten om kris och beredskapsnivåer på individ och gruppnivå, på lokalt, regionalt och nationell nivå samt att bidra till att minska utanförskapet i samhället och få en ökad invånar- och medborgarkänsla för vad som är värt att försvara.

Försvarsmakten har tillsatt en projektgrupp som ska ta fram ett utbildningspaket i syfte underlätta för lärare att prata om Försvarsmaktens roll i totalförsvaret. Idén har sitt ursprung i "Hallandsexemplet" där metoden framgångsrikt genomförts under fem år. I projektgruppen ingår major Robert Trupp och HR-strateg Magnus Karnefors, bägge vid LEDS PERS Rekry. Uppdraget sträcker sig fram till 2025. Totalförsvarsupplysning-skola är en del i strategin Folkförankring. Denna ska ses som det sammanhållande kittet som, tillsammans med andra delar, ska leda till att öka försvarsviljan.

Försvarsmakten har en vilja att tydligare beskriva vår roll i totalförsvaret. Vad händer under höjd beredskap och när samhällets lagar sätts ur spel och krigsplacerade medborgare kallas in? Hur ser samhället ut? Vad förväntas invånare och medborgare i Sverige göra? Vilka krav har vi på oss? Frågeställningarna är många och efterfrågan på utbildningsmateriel ökar.

Underlaget som nu tas fram är en lärarhandledning och ett digitalt utbildningsmaterial, kompletterat med ett spel genom vilket deltagarna ytterligare kan fördjupa sig. Spelet ska utmana eleverna (och lärarna) att fatta beslut och agera utifrån olika scenarier och händelser. Det beräknas vara klart till nationella krisberedskapsveckan vecka 39. Till hösten kommer att antal utvalda län och skolor att få vara piloter för

Inspelning digitalt utbildningspaket. Foto: Emelie Ottosson / Lexicon

utbildningsmaterialet. Under 2023 är målsättningen, att etablera underlaget nationellt.

Målgruppen för det digitala utbildningspaketet är i första hand elever i gymnasieskolans årskurs 2 - den så kallade mönstringsårgången. Totalförsvarsupplysning och utbildning ska ge dessa elever kunskap och verktyg om vad det innebär att vara totalförsvarspliktig samt vilka vägval som finns inför ifyllande av mönstringsunderlaget. I andra hand vänder sig utbildningen till årskurs ett och tre samt till den kommunala vuxenutbildningen. I tredje hand vänder sig underlaget till vårdnadshavare och allmänheten. För målgruppen lärare ger utbildningen en möjlighet att resonera och fördjupa sig kring begreppet totalförsvaret, 2 %-målet och höjd beredskap. Den tillhörande lärarhandledningen avhandlar en större bredd och kan användas av samtliga gymnasieårskurser samt till del även i högstadiet.

Det finns en utmaning att i skolans värld få genomslag för utbildningsmateriel. I framtagandet av denna utbildning, när det samtidigt är krig i vårt närområde, har intresset och behovet ökat dramatiskt. Från enskilda lärare till skolverket har vi samarbeten på olika nivåer, och vi planerar nu för att få genomslag för strategin att vara en aktiv del i skolans utbildning om totalförsvaret.

För eleverna, och till del lärarna, kan det vara svårt att arbeta med begreppen plikt, makt och säkerhet. Vi tillsammans måste resonera kring orden i kontexten demokrati. Det är en plikt för oss alla att försvara de grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheter som vårt svenska samhälle vilar på. Det handlar om människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan kvinnor och män samt solidaritet mellan människor. Det handlar om allas rätt att vara sig själva och leva sina liv i frihet.

Vem är du om Sverige blir attackerat? Din insats är betydelsefull och med ganska små medel kan du göra stor skillnad. Sprid inte rykten, tänk på att kontrollera källor och förbered dig inför krissituationer. Samarbeta och kommunicera med andra, då stärker du kollektivet. Tänk solidariskt och dela med dig av dina kunskaper och verktyg. Tillsammans bygger vi ett starkt folkförsvaret. Ett totalförsvaret av det svenska folket för det svenska folket! Vi ger aldrig upp och den medvetenheten ska starta i tidig ålder, i denna utbildning med nästa generations vuxna.

Vi skapar hinder för en angripare om vi är starka i vår demokrati. En viktig del av vårt svenska totalförsvaret är att du är förberedd, medveten och använder dina kunskaper för att stå emot påverkan och angrepp.

Robert Trupp
Arbetsgivarrelationer

NYTT SAMARBETE STÄRKER PERSONALFÖRSÖRJNING, UTBILDNING OCH FORSKNING

Avsiktsförklaringen undertecknades av Lena Gumaelius, tf rektor för Mälardalens universitet (MDU), Peter Book, kommunstyrelsens ordförande i Enköping och överste Johan Axelsson, chef Ledningsregementet. Samarbetet ska stärka kompetensutvecklingen hos företag och Försvarsmakten i Enköping, öka rörligheten mellan organisationerna, öka attraktiviteten för Enköping som arbetsort samt öka inflyttning av personal med spetskompetens som Försvarsmakten behöver. I Enköping finns en stor del av Försvarsmaktens IT-förmåga och förbanden arbetar nära både industrin och FMV.

– Försvarsmakten är en stor och kvalificerad IT-arbetsgivare där Enköping som garnison utgör ett nav. Detta samarbete ger en unik myndighetsöverskridande möjlighet att utveckla både civil och militär personal i en tid av stark tillväxt inom Försvarsmakten, säger chefen för Ledningsregementet, överste Johan Axelsson.

Therese Timpson
Ledningsregementet

30 NOVEMBER TOTALFÖRSVAR - SAMHÄLLET'S KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Centrala Försvarsmaktsrådet inbjuder till konferens "Totalförsvar - Samhällets kompetensförsörjning" onsdag den 30/11 i Stockholm.

Välkommen att lyssna på föredrag och delta i intressanta workshops och diskussioner.

Mer information kommer under hösten.

Kontakta forsvarskonferens@mil.se om du vill veta mer.

Tillväxt - Tillsammans tar upp aktuella ämnen kring personal- och kompetensförsörjning. Den riktar sig i första hand till andra arbetsgivare och organisationer.
Ansvarig utgivare är personaldirektör Klas Eksell.
Redaktionen består av Jonas Wannberg och Catarina Hanell, LEDSPERS.
Tillväxt - Tillsammans ges ut fyra gånger per år. Nästa manusstopp är den 16 september.
Mejla arbetsgivarrelationer@mil.se eller besök forsvarsmakten.se/arbetsgivare för mer information.

Foto framsidan: Försvarsmakten.